

lyezési terveinek elkészítéséhez” című beruházáshoz kapcsolódóan az örökségvédelmi hatástanulmány Mályira vonatkozó részfejezetét. A tervezett beruházás Mályira vonatkozó része a Kistokaj–Mályi közigazgatási határtól a Mályi–Nyékládháza közigazgatási határig tartó vasút nyomvonalszakaszát érinti, melynek hossza 3 060 m. A terepbejárásokat 2011. november 11-én végeztük.

Gerenda (KÖH 43828): A Rákóczi Tsz-től kb. 150 m-re K felé és 200 m-re É-ra elhelyezkedő lelőhelyet a leartott kukoricás területén azonosítottuk. A már korábban is azonosított, neolitikus és középkori települések területét a tervezett nyomvonal K-i oldala érinti.

Lapos I–III. (KÖH 39659, 53331, 53332): A lelőhely a Mályi-tótól 270 m-re D-i irányban, a vasút nyomvonalának Ny-i oldalán található. A mintegy 290 m hosszán, É–D-i irányban azonosított lelőhelyen középső neolitikus, késő bronzkori és 14. századi lelőhelyekre utaló kerámiatöredékeket találtunk a sarjadó vetésben.

Vasúti átjáró (KÖH 90739): Mályi É-i határában, a vasúti átjárótól É-ra egy 25 m hosszú nyomvonalszakaszon őskori és kora újkori leletanyagot gyűjtöttünk. A tervezett beruházás nyomvonalának K-i oldala érinti a lelőhelyet.

Munkatársak: Hajdú Melinda, Kövári Ivett, Nagy S. József, Tóth Krisztián.

MISKOLCZI MELINDA

203. Mályi, Üdülőtelep (KÖH 39047)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság munkatársai 2011. november 28.–december 2. és december 8–9. között régészeti megfigyelés keretében feltárást végeztek a Mályi–Nyékládháza szennyvíz-nyomóvezeték meghosszabbításának földmunkáihoz kapcsolódóan. A nyomvonal D-i végén, 289 m hosszán, 1,5 m szélesen a humuszban több helyen újkori kerámiásűrűsödést tapasztaltunk.

Összesen 5 stratigráfiai egységet osztottunk ki. Beásás egyértelmű nyoma sehol sem jelentkezett. Egy helyen 1,5 m hosszán a nyomvonal szélességben paticskoncentrációt figyeltünk meg, melynek felszedése után cölöplyukrendszer nem rajzolódott ki. Kis méretű, összetört paticsdarabokról van szó, melyek vélhetően másodlagos helyzetűek. A többi jelenség a humuszban vagy a sárga altalaj és a humusz közötti kevert rétegben jelentkezett. Ezek kultúrréteggént, járósintként értelmezhetőek, de megítélésük nem egyértelmű, amit tovább bonyolít, hogy a lelőhelyet a Ny-i oldalán fekvő út alapozási munkái során is bolygatták. Egy esetben feltételezhető beásás nyoma. A leletanyag feldolgozása, a jelenségek végső értelmezése még hátra van, de az előzetes megfigyelések alapján az alföldi vonaldíszes kerámia kultúrája (AVK2 vagy AVK3) által létrehozott település részletét sikerült feltárnunk.

Munkatársak: Nagy S. József rajzoló, Páll Gergely, Tóth Krisztián régésztechnikusok.

HAJDÚ MELINDA

204. Mánd, Rákóczi utca

(KÖH 78779)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Kk, Ú

2011. szeptember 22-én helyszíni szemlét végeztünk szennyvízvezeték építéséhez kapcsolódó földmunkáknál. A Rákóczi utcán a már visszatemetett árok felszínéről késő középkori és újkori fazekak, korsók töredékeit gyűjtöttük össze. Az utca a Fő utcából É-ra nyílik. Behatottabb szemlézésre a beépítettség és kerítéssel határolt házikertek miatt nem volt lehetőségünk, de megállapítható, hogy a lelőhely a Csomota-csatorna Ny-i magaspártján húzódik. Nagyságát csak megbecsülni tudjuk, de Ny felé a Fő utcai víztelepig, D felé a Szekeresi útig mindenestre nem terjed ki, mert az ott zajló munkák régészeti jelenségeket nem bolygattak meg.

Munkatárs: Tompa György.

PINTYE GÁBOR

205. Máza, Koromszó

(KÖH 23172)

(Baranya megye) Á, Kk

A lelőhelyen 2011 októberében folytattuk a korábbi években⁵³ megkezdett területen a tervásatást. A munka során befejeztük a 2010-ben kitűzött szelvények nagy részének feltárását, dokumentálását és további 2 szelvényt nyitottunk a 2010-es szelvénytől D-re.

A kolostorudvar D-i részén idén 13 sírt dokumentáltunk és még kettő jelentkezését rögzítettük. A síroknál sem vasszegek, sem elszíneződés nem jelezte koporsó nyomát. A Ny–K tájolású, nyújtott temetkezések melléklet nélküliek voltak. A karokat a mellén összetéve, vagy a has-medence környékén vagy a test mellett nyújtva helyezték el. Ez utóbbi esetben a kézfejek a medencelapátok alatt kerültek elő, ami arra utal, hogy lepedőbe tekerve temették el az elhunytakat. Talán ezek a kolostorhoz köthető legkorábbi (Árpád-kori) sírok. A síroktól K-re – még az udvar területén – téglával burkolt járósínt maradványait találtuk meg. Valószínűleg ennek darabjai vannak a sírok között és a kisebb-nagyobb omladékkal töltött gödrökben. A téglapadló alatt ívesen futó, szintén téglából készített csatorna részlete került elő, ami az udvaron összegyűlt vizet vezethette az épületen kívülre.

A feltárási terület DNy-i részén, a kolostorudvart Ny-ról és D-ről szegélyező fronton újabb helyiségek kerültek napvilágra, így a két szárnyon már 3–3 helyiség ismert. Ezek pontos funkciója még nem került meghatározásra, területükön több építési omladékkal teli gödör, néhány cölöplyuk és egy kemence maradványa volt. Tőlük D-re egy kb. 1,5 m széles helyiség vagy folyosó kezdeti részét rögzítettük, mellette hamus betöltésű szemétdödör került elő. A leletanyagban a 12–14. századi házi kerámia mellett vaskések, vasalatok és állatcsont volt.

Konzulens: Buzás Gergely. Munkatárs: Patton Gábor. A feltárást önkéntes munkájával, szakmai tanácsaival segítette: Komiáti Józsefné, Kovács István, Szalai Gábor.

BORUZZ KATALIN

53 RKM 2009, 280.; RKM 2010, 284–285.